

පළමු වාර පරික්ෂණය - 10 ගෞතීය - 2020

First Term Test - Grade 10 - 2020

നമ/විභාග අංකය :.....

තොරතුරු සහ සන්නිවේදන

ବାକୀତିର୍ଥୟ - II

කාලය: පැය 02කි.

- පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න 5 කට පිළිබඳ සපයන්න.

- (01) (i) පහත A හා B තීරුවලින් දැක්වෙන්නේ පිළිවෙළින් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ යෙදුම් හා එහි හාවිතයන් සඳහා උදාහරණයන් ය A තීරුවේ දැක්වෙන යෙදුම් B තීරුවේ දැක්වෙන උදාහරණය සමග ගලපාරිට ආදාළ අක්ෂර යෝගලය ලියා දක්වන්න.

A		B	
i	සොබන ක්ෂේත්‍රය	a	ඉගෙනුම් කළමණාකරණය පද්ධති (LMS)
ii	කැපිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය	b	EEG යන්ත්‍රය හාවිතා කිරීම
iii	අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය	c	RFID සංයුෂ්‍ර හාවිතා කිරීම
iv	ගමනාගමන ක්ෂේත්‍රය	d	ETC (Electronic Toll Collection) යොදා ගැනීම

- (ii) ඡඩමය D6B ද්වීමය සංඛ්‍යාවක් බවට පරිවර්තනය කරන්න. ගණනය කිරීමේ පියවර දක්වන්න.

(iii) විවිධ ආචාර්ය උපාංගවලට එකිනෙකට වෙනස් ධාරිතාවන් ඇත. පහත දක්වා ඇති ආචාර්ය උපාංග ධාරිතාව වැඩිවන පිළිවෙළට සකසන්න. (අදාළ අක්ෂරය පමණක් දක්වීම ප්‍රමාණවත් වේ.)

 - සැනෙලි මතකය (Flash Memory)
 - නිහිත මතකය (Cache Memory)
 - වුමිනක පටය (Magnetic Tape)
 - රෝස්තර මතකය (Register Memory)

(iv) (a) ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථනයක අමතර දත්ත ගබඩාකිරීමට යොදාගන්නා ආචාර්ය මාධ්‍යක් නම් කරන්න.

(b) සේවායෝජක පරිගණකවල දත්ත හා තොරතුරු උපස්ථිති කිරීමට බහුවල හාවිතයට ගන්නා උපක්‍රමය ලියන්න.

(v) පහත සඳහන් කර ඇති මුදුණ යන්ත්‍ර සංස්ථිත මුදුණ යන්ත්‍ර හා සංස්ථිත තොවන මුදුණ යන්ත්‍ර ලෙස වර්ග කර ලියන්න.

 - ලේල් මුදුකය (Line Printer)
 - තීන්ත විශුම් මුදුණ යන්ත්‍රය (Inkjet Printer)
 - තාප මුදුකය (Thermal Printer)
 - තිත් න්‍යාස මුදුකය (Dot Matrix Printer)

(vi) දත්ත සන්නිවේදනය සම්බන්ධයෙන් පහත දී ඇති වගන්ති සත්‍ය ද, අසත්‍ය ද යන්න ලේඛල අංකය ඉදිරියෙන් ලියන්න.

 - ඉතා වේගවත් පරිගණක ජාල සම්බන්ධතාවයත් ඇති කිරීමට මං හසුරුව (Router) හාවිත කරයි.
 - රහිත රහිත යතුරු පූවරු සහ මුසික සම්බන්ධ කිරීම සඳහා අධ්‍යෝත්‍රක්ත කිරණ දත්ත සම්ප්‍රේෂණ මාධ්‍යය යොදා ගනියි.
 - ස්විචය අර්ථ ද්වීපථ දත්ත සම්ප්‍රේෂණ ක්‍රමයකට උදාහරණයකි.
 - එක් ගොඩනැගිල්ලක කාමරයක් තුළ හෝ කාමර කිහිපයක් සම්බන්ධ කරමින් ස්ථාපිත කර ඇති පරිගණක ජාලයක් පූවරු ප්‍රදේශ ජාලයික (MAN) ලෙස හැඳින්වේ

(vii) සැනෙලි ආචාර්ය උපක්‍රමයක ධාරිතාවය 2^{30} Byte කි. එහි ධාරිතාවය GB වලින් දක්වන්න.

(viii) “K” අක්ෂරය ASCII වගුවේ දශමය නිරුපණය වන්නේ 75 ලෙස නම්, “OR” වදනේ ද්වීමය නිරුපණය එක් අක්ෂරයකට බේඛින් යොදා ලියන්න.

- (ix) පරිගණකය පළමු පරම්පරාවේ සිට පස්වන පරම්පරාව දක්වා පරිණාමය වීමේ දී සිදුවූ වෙනස්කම් 2ක් ලියන්න.
- (x) පහත දක්වා ඇති වගවේ A සිට D දක්වා අක්ෂරවලින් විවිධ උපක්‍රම මගින් සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාවලි දැක්වෙන අතර එම උපක්‍රමය පරිගණකයට සම්බන්ධ කරන කෙවෙනි (Ports) ඉදිරියෙන් දැක්වේ. එම ක්‍රියාවලි සහ කෙවෙනි නියමිත අනුමිලිවෙලට සටහන් කර ලියන්න.

	ක්‍රියාවලිය		කෙවෙනිය
A	බාහිර දැඩ තැබියක් පරිගණකයට සම්බන්ධ කිරීම	P	HDMI
B	බහුමාධ්‍ය ප්‍රක්ෂේපන යන්තුයක් සම්බන්ධ කිරීම	Q	RJ/45
C	පැරණි මූසිකයක් පරිගණකයකට සම්බන්ධ කිරීම	R	USB
D	පරිගණකයක් ස්විචයකට සම්බන්ධ කිරීම	S	PS/2

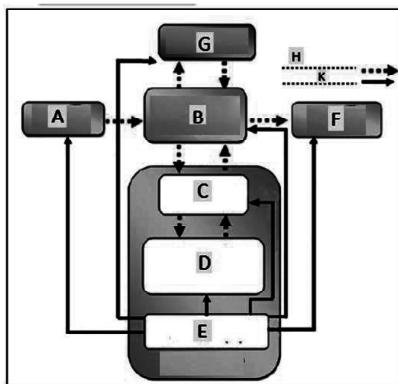
(ලකුණු - 2 x 10 = 20)

- (02) (ආ) ගුණාත්මක තොරතුරුක ලක්ෂණ වලට අදාළ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සලකන්න. එම ප්‍රකාශන් මගින් පිළිබඳ කරන ලක්ෂණය දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් තෝරා ප්‍රශ්න අංකය සමග ගෙවා ලියන්න.
1. බේවරයෝක් සැම විටම දිනයේ කාලගුණ වාර්තාව ඇසීම.
 2. කිසියම් වෙළඳ ආයතනයක දුරකථන අංකයක් අවශ්‍ය වූ විට එම ආයතනයටම ගොස් ලබාගැනීම.
 3. ජායාරුප සැකසීමේ ආයතනයකට ග්‍රාමික සංස්කරණ හිල්පියෙකු බදාව ගැනීමට ග්‍රාමික සංස්කරණ පායමාලාවක් හදාරා තිබීම ප්‍රමාණවත් වේ.
 4. සිසුන් පස් දෙනෙකු වාර විභාගය සඳහා පෙනී නොසිරි බැවින් 11 ග්‍රෑනිය පිළිබඳ සාර්ථක විශ්ලේෂණයක් කිරීම අසිරි බව පන්තිහාර ගුරුවරයා පවසයි.
- (අංශසම්පූරණ බව, නිරවද්‍යතාව, අදාළ බව, කාලීන බව, පිරිවය අවම වීම) (ලකුණු 04)
- (ආ) (i) ඉ-රාජ්‍ය මගින් වෙනත් රාජ්‍යවලට ලබාදෙන සේවාවන් 02 ක් ලියන්න. (ලකුණු 02)
- (ii) වර්තමානයේදී ඉතාම ක්ලබලකාරී අවශ්‍යකි පිවිත ගතකරන මිනිසාට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය මගින් මදකට ගොන් අස්වැසිල්ලක් ලබා ගත හැකි අවස්ථා නිර්මාණය කර ඇත. එවැනි අවස්ථා 2ක් නම් කරන්න. (ලකුණු 02)
- (iii) ත්වරණ්න මහතා කොළඹ කොටුව දුම්රිය ස්ථානයට ගොස් රුහුක්කන දක්වා ගමන් කිරීම සඳහා 2 වෙනි පන්තිය ප්‍රවේශ පත්‍රයක් ලබා ගැනීම සඳහා මූදල් ලබා දෙයි. ප්‍රවේශ පත්‍ර නිලධාරීයා මූදල් පරීක්ෂාකර ගමනාන්තය සහ දිනය සටහන් කර අදාළ ප්‍රවේශ පත්‍රය නිකුත් කරයි. මෙම අවස්ථාවෙහි නිරුපණය කරන ආදාන, සැකසීම, ප්‍රතිදානය වෙන් කර ලියන්න. (ලකුණු 02)

- (3) මෙම රුපයේ සිටින ඇමරිකානු ජාතික ගණිතයා (John Von Neumann) 1945 දී පරිගණකයේ නිර්මිතයෙහි ව්‍යුහාත්මක ආකාරය පිළිබඳව සංකල්පය ඉදිරිපත් කර ලදී. එම සංකල්පයට අනුව වර්තමානයේ අපි හාවතා කරන පරිගණකය නිර්මාණය කර ඇත.

John von Neumann
1903 – 1957

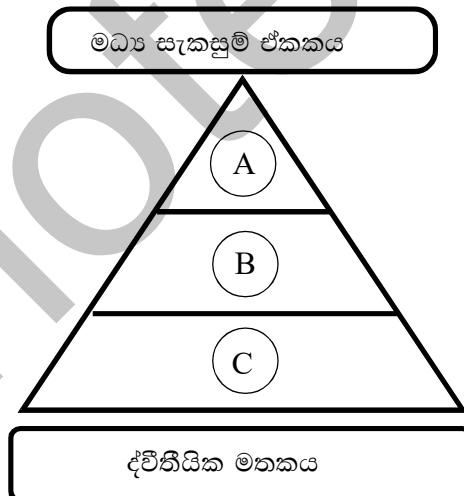

එම ආකෘතිය යොදාගෙන පරිගණකයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පහත විස්තර කර ඇත. එහි හිස්තැන් වල ඇති අංක වලට අදාළ වවන වරහන් තුළ ඇති එද අතරින් තෝරා ලියන්න.

- (A) (i) 1 මගින් ආදානය කරනු ලබන දත්ත සහ උපදෙස් මූලින්ම ගමන් කරන්නේ
 2 වෙතයි.
- (ii) එම දත්ත සකස් කිරීම සඳහා 3 වෙත යොමුවේ. එය 4
 5 හා මතක රෝස්තර නම් වූ කොටස් තුනකින් සමන්වීත වේ.
- (iii) 3 විසින් සකස් කරන ලද දත්ත සහ උපදෙස් තොරතුරු ලෙස තැවත යොමුවන්නේ
 2 වෙතයි.
- (iv) එහිදී 6 මගින් තොරතුරු ප්‍රතිදානය කරයි
- (v) එසේම තොරතුරු තැන්පත් කිරීම සඳහා 7 වෙත යොමුවීම ද සිදුවිය හැක
- (vi) 5 මගින් පරිගණකයට සම්බන්ධ කර ඇති දෘඩාංග අතර සන්නිවේදනය, මෙහෙයුම් හා පාලනය කිරීම සිදු කරයි.

(පාලන ඒකකය, ප්‍රතිදාන උපාංග, ප්‍රධාන මතකය, ආදාන උපාංග, මධ්‍ය සැකසුම් ඒකකය,
 ද්වීතීක මතකය, අංක ගණිතමය හා තාර්කික ඒකකය)

- (B) පහත දැක්වෙන්නේ පරිගණකයේ මධ්‍ය සැකසුම් ඒකකයට ආසන්නතාවය හා බාරිතාව අනුව ප්‍රාථමික
 මතකයන් ස්ථාපිත කර දක්වා ඇති රුප සහෙනකි.

- (i) A සිට C දක්වා ඇති ප්‍රාථමික මතකයන් අදාළ අක්ෂරය සමග පිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 03)
 (ii) ද්වීතීයික මතකය සකස් කර ඇති තාක්ෂණයන් 2 ක් සඳහන් කර ජ්‍යෙග අදාළ උගාභරණය බැඟින් ලියන්න. (ලකුණු 02)
 (iii) කිලෝ බයිට 2^{10} ප්‍රමාණය බයිට වලට පරිවර්තනය කර ලියන්න. (ලකුණු 15)

- (4) මෙවර උසස් පෙළ විභාගය සමන් වූ සාරාග විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රවේශ අයදුම්පත පිරවීම සඳහා ලබා දී ඇති උපදෙස් මාලාව අනුගමනය කරමින් මාර්ගගත ලෙස විද්‍යාත් පෝරමය පුරවන අවස්ථාවේදී පහත උපදෙස් නිරික්ෂණය විය.
 ඒ ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න
- (i) මෙම සිද්ධිය ඉ-රාජ්‍යය සංකල්පය තුළ රජය කුමන පාර්ශ්වයක් සමග තොරතුරු සන්නිවේදනය සිදු කිරීම පිළිබඳව උගාභරණයක් ද? (ලකුණු 01)

- (ii) අයදුම්පත් යොමු කළ යුතු බව අවසාන දිනයට අදාළව වයස ගණනය කිරීම් සඳහා ඔහු පරිගණකයේ ස්ථාපිත කැලේකියුලේටර් මෘකාංගය යොදා ගත්තේ නම් එම ගණනය කිරීම් සිදුවන්නේ පරිගණකයෙහි කුමන උපාංගයක් තුළද? (ලකුණු 02)
- (iii) හැඳුනුම්පතෙහි මෘදු පිටපතක් (soft copy) පෝරමයට ඇතුළත් කළයුතු බැවින් ප්‍රථමයෙන් ඔහුගේ හැඳුනුම්පතෙහි ජායා රුපයක් පරිගණකයට ඇතුළත් කළ යුතුව ඇත. ඒ සඳහා වඩාත් සුදුසු ආදාන උපතුමය කුමක්ද? (ලකුණු 02)
- (iv) ප්‍රථමයෙන් හැඳුනුම්පතෙහි ජායා පිටපතක් තැන්පත් කළ ඔහු මාර්ගත ලෙස විදුත් පෝරමය පුරුම් සිටින විට විදුලිය විසන්ධි විය නැවතත් විදුලිය පැමිණි පසු පරිගණකය ත්‍යාත්මක කර බැලීමේදී හැඳුනුම්පතෙහි ජායාරුපය තිබුන නමුත් විදුත් පෝරමය දක්නට නොලැබේ. එයට හේතුව පරිගණක මතක වර්ගිකරණය අනුව කුමක් විය හැකිද?
- (v) ලේසර මුදුණ යන්තුයක් ආධාරයෙන් ලබාගත් පිටපතක් කොමිෂන් සහාව වෙත තැපැලන් එවන මෙන් අවසන් උපදෙස් හි සඳහන් විය. මෙම මුදුණ යන්තුය තෝරා ගැනීමට හේතුව කුමක් විය හැකිද? මෙයට අමතරව එම කාණ්ඩයේ මුදුණ යන්තු වල දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (5) මල්පිටිය මහජන පුස්තකාලයේ කාර්යක්ෂම සේවාවක් ලබාදීමේ අරමුණින් කාර්ය මණ්ඩල හා මහජන පරිහරණයට අලුතින් පරිගණක කිපයක් ගැනීමට එහි පුස්තකාලාධිපතිනිය අදහස් කරයි. ලබාගන්නා පරිගණක හා මුදුණ යන්තු සුදුසු ජාලගත ස්ථාල විද්‍යා රටාවකට අනුව ජාලගත කිරීමටද එතුම්යගේ බලාපොරාත්තුවයි.
- (i) මල්පිටිය මහජන පුස්තකාලයේ පරිගණක ජාලගත කිරීම සඳහා ඔහු වෙත බාරදුන්නේ යැයි සිතා ස්විචයක්, පරිගණක 3 ක් හා මුදුකයක් එකිනෙක සම්බන්ධ කර තරු ආකාරයේ ජාලයක් සකස් කිරීමට අදාළ දළ රුප සටහනක් ඇද දක්වන්න. (Switch, Computer1, Computer2, Computer3, Printer යන ලේඛල යොදා ගන්න) (ලකුණු 3 යි)
- (ii) ඉහත ජාලය සඳහා ස්විචය (Switch) වෙනුවට නාහිය (Hub) යොදාගත්තේ නම් පරිගණක ජාලයට සිදුවන අවසි සහගත තත්ත්වයන් 2 ක් ලියන්න. (ලකුණු 2 යි)
- (iii) ඉහත පුස්තකාලයේ තරු අකාරයේ පරිගණක ජාල ස්ථාල විද්‍යාව වෙනුවට මුදු ආකාරයේ ස්ථාල විද්‍යා රටාවක් (Ring Topology) හාවිතා කළේ නම් ඇත්තිවන එක් අවසියක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 1 යි)
- (iv) පරිගණක හා උපාංග භුදෙකලා කර හාවිතා කරනවාට වඩා ජාලගත කිරීම මගින් මල්පිටිය මහජන පුස්තකාලයට ලබාගත හැකි වාසි 2 ක් ලියන්න. (ලකුණු 2 යි)
- (v) වර්තමානයේ ඉතා ජනප්‍රිය දත්ත සම්පූෂ්ණ මාධ්‍යයක් ලෙස ගුවන් විදුලි සම්පූෂ්ණය හාවිතා කරයි. එදිනේදා පිටිතයේදී ගුවන් විදුලි සම්පූෂ්ණය යොදාගැනීන අවස්ථා 2 ක් ලියන්න. (ලකුණු 2 යි)
- (6) පළවෙනි වාරය අවසානයේ පැතුම් හට ඔහුගේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය විෂය උග්‍රත්වය ගුරුතුමා විසින් පරිගණකයේ පරිණාමය යන මාත්‍යකාව යටතේ මාර්ගගත පැවරුමක් ලබා දෙන ලදී. ඉන් උප්‍රවාගත් කොටසක් පහත දැක්වේ

A	B	C	D
ගණනය කිරීමේ කටයුතු සඳහා පැරණි කාලයේ හාවිතා කළ උපකරණයකි	පරිගණකය පිළිබඳ මුළුක සංකල්පය ඇතුළත් කොට වාර්ල්ස් බැබේල් විසින් නිපදවුවකි	පරිගණකයේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිවීම මෙම උපාංගය සොයාගැනීමත් සමග සිදුවිය.	තුන් වෙනි පරම්පරාවේ දත්ත ගබඩා කිරීමට හාවිතා කළ උපාංගයකි.

(ලාභසිස්ටර්, ඇන්ලිඩිකල් එන්ජිනේරු, ඇඛකසය, ව්‍යුහා පරිශ්‍යාපක පරි)

- (i) ඉහත රුප සටහන් වල පහලින් ඇති හෝඩුවාව කියවා එම රුපයට අදාළ උපාංගයේ නාම දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් තෝරා අක්ෂරය සමග ඔබේ පිළිතුරු පත්‍රයේ ලියන්න. (ලකුණු 2 දි)
- (ii) C අක්ෂරයෙන් හඳුන්වා ඇති උපාංගය සොයාගැනීමක් සමග එම උපාංගය යොදා නිර්මාණය කළ පරිගණක කාරියක්මතාවයෙන් වැඩි බව සඳහන් කර ඇත. මෙම පරිගණක අයත්වන්නේ කුමන පරම්පරාවේ පරිගණක වලටද? එම පරම්පරාවේ පරිගණක වල දැකිය හැකි තවත් ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 3 දි)
- (iii) පරිගණක පරිණාමය සම්බන්ධයෙන් පහත දක්වා ඇති ප්‍රකාශයන් සත්‍ය නම් “සත්‍යයි” ලෙස ද අසත්‍ය නම් “අසත්‍යයි” ලෙස ද, දී ඇති අක්ෂරය සමග ලියන්න.
- A. දත්ත ආදානයට හා ප්‍රතිදානය සඳහා සිදුරු පත්‍රිකා හාවිතා කරනු ලැබුයේ පළමුවෙනි පරම්පරාවේ පරිගණක වල ය. ()
- B. පළමු වරට අන්තර්ජාලය හාවිතා කිරීමට ආරම්භවූයේ දෙවනි පරම්පරාවේ පරිගණක හාවිතයට පැමිණීමත් සමගය. ()
- C. අධික පරිමාණයේ අනුකූලිත පරිපථ වල දත්ත සකස්කිරීමේ වේගයට වඩා අති විශාල පරිමාණයේ අනුකූලිත පරිපථවල දත්ත සකස්කිරීමේ වේගය අඩුයි. ()
- D. වාර්ල්ස් බැබේල් පරිගණකයේ පියා වීම සඳහා ප්‍රධාන හේතුව වූයේ සිදුරු පත්‍රිකා කුමය හඳුන්වා දීමයි. ()
- E. ලොව ප්‍රථම අංකිත ගණක යන්ත්‍රය වන මැක 1 නිපදවූයේ හොඳුරුව එයිටිකන් විසිනි. ()
- (7) (i) පහත සඳහන් එක් එක් සංඛ්‍යා අයත් විය හැකි ද්‍රව්‍යය, අශේර්මය, දුරුමය සංඛ්‍යා පද්ධති අතරින් කුමන සංඛ්‍යා පද්ධතින්ට දැයි හිස්තැනෙහි ලියන්න.
සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යා පද්ධතින්
A. 23	
B. 845	
- (ලකුණු 0. 5 x 2= 1)
- (ii) පහත දැක්වෙන සංඛ්‍යාවන්හි වැඩිම වෙසෙසි සංඛ්‍යා පද්ධති (MSD) හා අඩුම වෙසෙසි සංඛ්‍යා පද්ධති (LSD) ලියන්න.
A. 7820	B. 50.320	(ලකුණු 0. 5 x 2= 1)
- (iii) උදෑසන පාසලට පැමිණීමට සුදානම් වූ නිමන්තට මව විසින් R₁ 100 ක මුදලක් ලබා දෙන ලදී. මෙම මුදල රැගෙන පාසල් ආපනගාලාවට ගිය ඔහු R₂ 36₁₀ ක ඉදිඳාජ්‍ය පාසලයක්ද R₂ 110010₂ ක් දී යෝගට බිම බෝතලයක්ද මිලට ගන්නා ලදී.
- අ. නිමන්තට මව ලබාදා මුදල ද්‍රව්‍යය සංඛ්‍යාවක් ලෙස දක්වන්න (ලකුණු 1)
- ඇ. ඉදිඳාජ්‍ය පාසලයක් මිලට ගැනීම සඳහා ගෙවිය යුතු මුදල ගවිදාගමය සංඛ්‍යාවක් ලෙස දක්වන්න (ලකුණු 2)
- ඇ. ඉදිඳාජ්‍ය හා යෝගට බිම බෝතලය ලබා ගත් පසු ආපනගාලා හිමියා විසින් නිමන්තට ලබාදෙන ඉතිරි මුදල දුරුමය සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියන්න. (ලකුණු 2)
- (iv) පරිගණකයෙහි දත්ත නිරුපණය සඳහා හාවිතා කරන කේත කුම පිළිබඳව තොරතුරු ඇතුළත් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	සංකේතයක් නිරුපනය කිරීමට යොදා ගන්නා bit ගණන	නිරුපනය කළ හැකි අනුලක්ෂණ සංඛ්‍යාව
BCD
ASCII
EBCDIC
Unicode

- (v) 53 යන සංඛ්‍යාව BCD (Binary coded Decimal) මගින් නිරුපනය වන්නේ කෙසේදයි පියවර සහිතව ලියන්න.

ictnotes.org